

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoP/25/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515201564
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8515201564.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Martina Kopinu v právnej veci starostlivosti súdu o mal. V. V., nar. XX. 6. XXXX, bytom A. E., O. XX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, dieťa rodičov Y. C., nar. 9. 2. XXXX, bytom J. XXX a W. V., nar. XX. 5. XXXX, bytom A. E., O. XX, v konaní o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/63/2015 - 165 zo dňa 20.06.2016 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e s a rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/173/2004 zo dňa 1.2.2005 vo výroku o výživnom pre mal. dieťa tak, že výživné na maloletého V. zo strany otca zvýšil zo sumy 66,38 eur mesačne (2000 Sk) na sumu 100 eur mesačne, počnúc dňom 2.4.2015. Výživné je otec povinný uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Dlžné výživné za obdobie od 2.4.2015 do 31.5.2016 vo výške 469,54 eur je otec mal. dieťaťa povinný uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným, pod hrozbou straty výhody splátok pri neuhradení čo i len jednej splátky a výkonu rozhodnutia. Ďalej vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie okrem iného konštatoval, že od posledného rozhodovania o výživnom uplynulo 10 rokov, pričom za túto dobu došlo u maloletého k podstatnej zmene pomerov spojenej so zvýšením výdavkov na všetky odôvodnené potreby vrátane školských. Vyššie výdavky sú tiež v dôsledku rastu cien v spoločnosti. Tvrdenia otca mal. dieťaťa o tom, že dlhú dobu nepracuje a jej bez príjmu, považoval súd I. inštancie za účelové a zavádzajúce, a tvrdenia otca o jeho nepriaznivom zdravotnom stave neboli preukázané žiadnym lekárskej posudkom. Na základe uvedeného súd prvej inštancie vyhovel návrhu matky a zvýšil výživné na 100 Eur mesačne a zaviazal otca k povinnosti zaplatiť dlžné výživné a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemal preto mať náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec. V odvolaní okrem iného opätovne uviedol, že z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí a zdravotných ťažkostí bol nútený prerušiť živnosť. Poukázal na príjem manžela matky maloletého, ktorý súd nevzal do úvahy a spochybnil výšku výdavkoch a potrieb maloletého. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátil na ďalšie konanie, resp. zmenil a zvýšil výživné na 80 Eur mesačne.

3. Matka maloletého vo vyjadrení k odvolaniu spochybnila nepriaznivý zdravotný stav otca maloletého, k príjmu svojho manžela uviedla, že manžel je momentálne bez práce a plní vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom z prvého manželstva. Podľa obsahu vyjadrenia navrhla rozsudok potvrdiť.

4. K odvolaniu otca sa vyjadril aj maloletý, ktorý poukázal na naštrbený vzťah s otcom a uviedol, že otec mu nikdy nič nekupuje a na nič neprispieva.

5. Kolízny opatrovník navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. §§ 65 až 67 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny.

7. Súd prvej inštancie rozhodol na základe skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní. Vo vzťahu k právnemu posúdeniu veci odvolací súd považuje odôvodnenie preskúmaného rozsudku za vecne správne a osvojuje si ho. V priebehu odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového stavu ani k právnemu posúdeniu veci. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje.

8. Súd prvej inštancie správne porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodovania a v čase nového rozhodovania pre posúdenie, či došlo alebo nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu posledného rozhodnutia o výživnom. Pri posudzovaní zmeny pomerov prihliadol na rozhodujúce okolnosti, ktoré odôvodňujú zmenu výšky výživného.

9. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 4 prvá veta zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

12. Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania prvého rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je len výrazná a trvalá zmena pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa, alebo na strane rodičov. Takouto zmenou môže byť podstatne vyšší vek dieťaťa a s tým spojený nárast nevyhnutných nákladov, trvalá zmena zdravotného stavu, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa, podstatné zvýšenie či zníženie pravidelného príjmu jedného z rodičov, prípadne zmena počtu vyživovaných osôb u rodičov.

13. Posúdením všetkých zmien v pomeroch účastníkov konania, ku ktorým došlo od poslednej úpravy sa sleduje zámer, aby súd mohol vyhodnotiť, či skutočne došlo k takej zmene pomerov účastníkov konania, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia. Pritom iba zmena pomerov výraznejšieho rázu v okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia o výživnom, je dôvodom pre jeho zmenu.

14. Na základe uvedeného odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie a správne porovnal majetkové pomery oboch rodičov ako aj odôvodnené potreby maloletého v čase poslednej úpravy a v súčasnosti. Náležitým spôsobom uviedol a konkretizoval zmenu pomerov na strane maloletého. Je potrebné podotknúť v tejto súvislosti, že odôvodnenými potrebami pri určovaní výživného sú nielen základné a najnutnejšie hmotné potreby pre život človeka ako je jedlo, ošatenie, obuv, ale aj ďalšie potreby dôležité pre vývoj a všestranný rozvoj osobnosti a rovnako sem patria aj náhodné výdavky spojené so zdravotným stavom a koničkami dieťaťa.

15. Otec namietal výšku výdavkov maloletého, pretože niektoré výdavky, ako napríklad nepovinné kurzy v škole a vodičské oprávnenie, považuje za neopodstatnené a nadbytočné.

16. Pri skúmaní oprávnených potrieb maloletých detí je potrebné a nutné vziať do úvahy nielen potreby obvyklé, pravidelne sa vyskytujúce, ale aj potreby, ktoré sa vyskytujú len niekedy, napríklad v súvislosti

s úhradou školských výletov, nakupovaním školských potrieb a pod. Účelom výživného je uhrádzať nielen priebežne sa vyskytujúce bežné potreby, ale všetky potreby prospešné pre všestranný vývoj detí, teda i potreby vyskytujúce sa nepravidelne za dlhšie obdobie. K týmto odôvodneným potrebám sa musí prihliadať pri určovaní výšky výživného. Navyše, ako správne uviedol súd prvej inštancie, každé osvedčenie o odbornosti je len v prospech dieťaťa, ktoré bude mať po ukončení štúdia väčšie možnosti pri hľadaní zamestnania. Výdavky súvisiace so zvyšovaním kvalifikácie pre následnú lepšiu možnosť uplatnenia sa na trhu práce nemožno v žiadnom prípade považovať za akýsi nadštandard, bez ktorého sa dieťa zaobíde.

17. Otec v odvolaní uvádza, že nezamestnanosť v okrese Kežmarok je vysoká a preto je ťažké nájsť si dobrú prácu. Odvolaciemu súdu nie je jasné, čo si otec maloletého predstavuje pod pojmom „dobrá práca“, ale ak má vyživovaciu povinnosť voči svojim maloletým deťom, mal by zvážiť možnosť prijať aj menej platenú prácu, pretože aj nižšia mzda by mu pomohla plniť si vyživovaciu povinnosť, prípadne hľadať prácu v inom regióne.

18. K namietanému príjmu manžela matky maloletého odvolací súd dodáva, ako už uviedol aj súd prvej inštancie, že manžel matky nemá voči maloletému vyživovaciu povinnosť, podľa vyjadrenia matky maloletého zo dňa 30.08.2016 je nezamestnaný a plní vyživovaciu povinnosť voči svojim dvom maloletým deťom z predchádzajúceho manželstva. Vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav matky maloletého finančne podporuje aj ju.

19. Otec v odvolaní poukázal na sumu, ktorú pre maloletého matka našetrila v stavebnom sporení. Skutočnosť, že matka pre dieťa našetrila určitú sumu peňazí nezbavuje otca povinnosti platiť výživné vo výške, ktorú odôvodňujú potreby maloletého.

20. Za preukázaného skutkového stavu bolo dôvodné dospieť k záveru, že u maloletého došlo k podstatnej zmene pomerov v súvislosti so zvýšením odôvodnených potrieb spojených predovšetkým s jeho fyzickým vývojom a nástupom na strednú školu.

21. Príjem otca od doby posledného rozhodovania o výživnom síce klesol (je bez príjmu), avšak na strane povinného sa preskúmavajú nielen jeho reálne majetkové pomery, ale aj jeho schopnosti a možnosti, t.j. berie sa do úvahy aj to, či a v akom rozsahu, podľa svojich schopností a možností, povinný môže získať prostriedky potrebné na plnenie vyživovacej povinnosti. V danom prípade je otec evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od roku 2011, čo je dostatočne dlhá doba na to, aby si mohol nájsť prácu, hoci aj menej platenú, nakoľko aj s menej platenou prácou by bol jeho príjem vyšší, ako v súčasnosti, keď je nezamestnaný.

22. Odvolací súd vzhľadom na uvedené dôvody rozsudok ako vecne správny s osvojením si odôvodnenia zo strany súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

23. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).